

**Recenzja rozprawy doktorskiej Pana Magistra Marcina Gołębiowskiego
Kompetencje Prezydenta Ukrainy wobec Rady Najwyższej
napisanej w Katedrze Prawa Konstytucyjnego pod kierunkiem prof.
UMCS dr hab. Wojciecha Orłowskiego, ss. 259, Lublin 2019**

1. Podstawa prawna recenzji

Recenzja została sporządzona na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1789 ze zm.).

2. Temat rozprawy, zakres podjętych rozważań i ich nowatorskość

Na uznanie zasługuje znakomicie dobrany temat rozprawy. Sam w sobie dobrze świadczy on o znajomości problematyki ustrojowej Ukrainy. W praktyce ukraińskiej motyw relacji zachodzących między Prezydentem a Radą Najwyższą to kluczowy, a jednocześnie jeden z bardziej problematycznych wymiarów systemu rządów. W nim, niczym w soczewce, ogniskuje się złożoność państwowego procesu decyzyjnego, jego specyfika, dysfunkcje i behawioralne uwikłania. Uczynienie właśnie z niego przedmiotu dysertacji doktorskiej pozwala stwierdzić, że Doktorant wie, co trzeba badać, aby poznać istotę ukraińskiego państwowego procesu decyzyjnego.

Zaznaczenia wymaga też oryginalność wybranego tematu prowadzonych badań. Polska doktryna prawa konstytucyjnego i nauk politycznych jest bogata, jeśli chodzi o studia poświęcone ukraińskim zagadnieniom ustrojowym. Przykładowo, w szczególności wspomnieć należy monografie Artura Olechno (*Instytucja Prezydenta w systemie konstytucyjnym organów Ukrainy (1996-2005)*), Andrzeja Steca (*Pozycja ustrojowa prezydenta w systemie konstytucyjnym Ukrainy (1991-2012)*), Walentego Baluka (*Koalicje*

gabinetowe na Ukrainie w latach 2002-2012) czy też dzieła rozproszone Krzysztofa Eckhardta. Pomimo wielości znakomitych publikacji dotyczących systemu rządów na Ukrainie, żadna z nich nie jest monografią na temat relacji łączących Prezydenta z Radą Najwyższą. Innymi słowy, Panu Magistrowi Marcinowi Gołębiowskiemu udało się zdiagnozować w doktrynie polskiej lukę dotyczącą ważnego zagadnienia badawczego i wypełnić ją podjętymi przez siebie rozważaniami. Wbrew pozorom, umiejętność dostrzegania istotnych problemów badawczych, rozwijających naukę, nie należy do najprostszych umiejętności. Wystarczy prosty przegląd samych tytułów broniących prac doktorskich, aby stwierdzić, że ich wartość poznawcza części z nich jest ograniczona. Na tle innych dysertacji doktorskich, rozprawa *Kompetencje Prezydenta Ukrainy wobec Rady Najwyższej* wyróżnia się trafnością i znaczeniem podjętych zagadnień badawczych.

3. Cel i struktura rozprawy

Podstawowym celem badawczym rozprawy, bezpośrednio ustalonym przez Pana Magistra Marcina Gołębiowskiego, było przeprowadzenie analizy prawno-konstytucyjnej oraz próba oceny pozycji Prezydenta Ukrainy względem Rady Najwyższej na tle zmian konstytucyjnych powodujących modyfikację w zakresie systemu rządów i przejścia Ukrainy od systemu prezydencko – parlamentarnego ku systemowi parlamentarno – prezydenckiemu. W ramach w ten sposób wyznaczonego podstawowego celu badawczego rozprawy Doktorant w sposób bezpośredni, precyzyjnie, sformułował sześć celów szczegółowych:

1. przedstawienie ogólnej pozycji ustrojowej Prezydenta w systemie organów państwa;
2. przeprowadzenie analizy zakresu odpowiedzialności Prezydenta przed Radą Najwyższą;
3. dokonanie analizy kompetencji Prezydenta wobec Rady Najwyższej z uwzględnieniem nie tylko rozwiązań normatywnych, ale również praktyki ustrojowej;

4. podjęcie próby oceny zakresu udziału Prezydenta Ukrainy w procesie ustawodawczym poprzez ukazanie zespołu relacji łączących Prezydenta z Radą Najwyższą;
5. przeprowadzenie analizy kompetencji Prezydenta wpływających na funkcjonowanie Rady Najwyższej;
6. dokonanie oceny zakresu współpracy między Prezydentem i Radą Najwyższą odnoszącej się do kształtowania składu osobowego organów państwa.

Każdy z sześciu postawionych celów badawczych zasługuje na poparcie, w tym – cel pierwszy. Cel pierwszy, mimo że jest swego rodzaju rekapitulacją ustaleń doktryny, był niezbędny do zrealizowania z tego powodu, że ma on charakter wprowadzający w badania nad szczegółowymi problematykami relacji łączących Prezydenta i Radę Najwyższą. Bez jego wyznaczenia trudno byłoby ocenić ustrojowe znaczenie poszczególnych wymiarów związków zachodzących między Prezydentem i Radą Najwyższą. Brakowałoby łącznika między nimi, którym jest pozycja ustrojowa Prezydenta.

W dysertacji Doktorant postawił (s. 8) pięć hipotez badawczych:

1. zmiana systemu rządów zakładająca wzmocnienie Rady Najwyższej osłabiła pozycję Prezydenta w systemie organów państwa;
2. odpowiedzialność konstytucyjna wyznacza pozycję prawnoustrojową Prezydenta Ukrainy;
3. udział i kompetencje Prezydenta w procesie ustawodawczym wyznaczają jego silną pozycję ustrojową wobec Rady Najwyższej;
4. pozycję ustrojową Prezydenta Ukrainy wyznacza nie tylko konstytucyjnie zagwarantowany katalog kompetencji, ale również szereg uprawnień o dyskrecjonalnym charakterze;
5. zmiany konstytucji wprowadzone w 2014 roku ograniczają uprawnienia Prezydenta w zakresie tworzenia składu Gabinetu Ministrów na rzecz Rady Najwyższej.

Z postawionych pięciu hipotez badawczych, druga i czwarta budzą wątpliwości. Hipoteza druga nie jest najjaśniej sformułowana. Czy chodzi o to, że Prezydent Ukrainy odpowiada konstytucyjnie i w faktycznie zachodzącym układzie stosunków politycznych mało prawdopodobne jest przeprowadzenie

procedury jej realizacji? Czy też, jakiś inny zamysł towarzyszył Doktorantowi przy formułowaniu tej hipotezy badawczej? Nie mam pewności.

Z kolei w przypadku czwartej hipotezy badawczej nie są jasne przeprowadzone przez Doktoranta zależności między terminami „kompetencje” i „uprawnienia”. Zgodnie z tą hipotezą można byłoby stwierdzić, że zdaniem Doktoranta oprócz kompetencji Prezydent Ukrainy ma również uprawnienia (o dyskrecyjnym charakterze). Byłoby to stwierdzenie kontrowersyjne z punktu widzenia ustaleń doktryny. Z tego też względu zakładam, że raczej jest to nieścisłość językowa, a nie nowy podział aktów działania Prezydenta na kompetencje i uprawnienia.

4. Krytyka źródeł i ich wykorzystanie

Źródła zostały prawidłowo dobrane i zastosowane. Rozprawa jest mocno osadzona w literaturze.

Co właściwe, dysertacja zasadniczo została oparta na źródłach ukraińskich i polskich. W szczególności, za wartościowe uznaję wydobyte i pokazane przez Doktoranta wysokiego poziomu prowadzonych w Polsce badań nad konstytucjonalizmem ukraińskim. Podkreślenia wymaga aktualność wykorzystanych źródeł. W moim przekonaniu są to kluczowe źródła z zakresu badanej problematyki. W szczególności, nie zaskakują jedynie pojedyncze odwołania do źródeł rosyjskojęzycznych, bo rzeczywiście, w literaturze rosyjskojęzycznej niewiele można znaleźć wartościowych publikacji na podnoszone w dysertacji zagadnienia. Pan Magister Marcin Gołębiowski precyzyjnie omawia stan literatury. Przeprowadza jej charakterystykę z punktu widzenia prowadzonych przez siebie badań. Nie ma wątpliwości, że nie tylko zna ją doskonale, ale także potrafi ustalić znaczenie poszczególnych publikacji. Niezależnie od stwierdzenia, że źródła zostały prawidłowo dobrane i użyte, można przywołać kilka ważnych publikacji ogłoszonych w Polsce, a nie wykorzystanych przez Doktoranta. Pierwsza z nich to analiza, której autorem jest znakomity ukraiński politolog Віталій Литвин: *Критика классического и постклассического определения полупрезидентализма и ее роль в построении синтетического концепта полупрезидентской системы правления: теоретикометодологический анализ и верификация на*

примере стран Центрально-Восточной Европы, «Studia Politologiczne» 2017, Vol. 44. Chociaż bezpośrednio nie dotyczy ona ukraińskich zagadnień ustrojowych, ale jest to jedna z najbardziej pogłębionych teoretycznych analiz na temat półprezydenckiego systemu rządu, będącego punktem odniesienia dla systemu rządów stosowanego na Ukrainie i jako taka jest przydatna do rozważań prowadzonych przez Doktoranta w pierwszym rozdziale. Dwa kolejne artykuły dotyczą bezpośrednio pozycji ustrojowej Prezydenta Ukrainy, w tym – jego relacji z Radą Najwyższą. Są to: Liana Hurska-Kowalczyk, *Specyfika reżimu politycznego Ukrainy: między autorytaryzmem a demokracją*, «Studia Politologiczne» 2018, Vol. 47 oraz Paweł Pietnoczka, *Ewolucja pozycji ustrojowej instytucji prezydenta na Ukrainie*, «Studia Politologiczne» 2018, Vol. 47. Wskazuję na te trzy artykuły zaznaczając zarazem, że ich niewykorzystanie nie umniejsza wysokiej oceny wykorzystanych źródeł.

Walorem rozprawy jest rozległe wykorzystanie w niej ukraińskich aktów normatywnych, orzecznictwa Sądu Konstytucyjnego Ukrainy.

5. Zastosowane metody i techniki badawcze

Doktorant zastosował metody i techniki badawcze właściwe dla nauki prawa konstytucyjnego. Główna z nich to metoda dogmatyczna. Z jej użyciem doszło do zrekonstruowania i zbadania aktów normatywnych dotyczących Prezydenta i jego związków z Radą Najwyższą.

Drugą z zastosowanych metod jest metoda prawnoporównawcza. Dzięki niej Pan Magister Marcin Gołębiowski ukraińskie rozwiązania prawne odniósł do rozwiązań stosowanych w innych państwach współczesnych, jak również do rozwiązań prawnych uznawanych przez doktrynę za modelowe. Metodę porównawczą można było zastosować w szerszym zakresie, w szczególności w celu dokonania charakterystyki badanych zagadnień na tle rozwiązań modelowych oraz na tle rozwiązań zastosowanych w innych państwach regionu, co mogłoby dobrze przysłużyć się ukazaniu cech tożsamościowych związków zachodzących między Prezydentem i Radą Najwyższą Ukrainy.

W dysertacji zastosowano metodę historyczną. Posłużyła ona głównie do zrekonstruowania ewolucji procesu kształtowania się instytucji Prezydenta na Ukrainie i dynamiki jego relacji z Radą Najwyższą. Z kolei analiza orzecznictwa

Sądu Konstytucyjnego Ukrainy pozwoliła ustalić temporalne aspekty obowiązywania przepisów konstytucyjnych (co w warunkach ukraińskich jest wyzwaniem samym w sobie), jak również poznać oficjalną wykładnię przepisów Konstytucji Ukrainy.

Techniką badawczą rzadziej stosowaną w doktrynie prawa konstytucyjnego była technika nieskategoryzowanej obserwacji pośredniej. Jej zastosowanie pozwoliło Doktorantowi ustalić motywy i przejawy działania uczestników państwowego procesu decyzyjnego, zakres ich przywiązania do prokonstytucyjnej kultury prawnej.

W związku z powyższym stwierdzam, że Doktorant dobrał metody i techniki adekwatne dla podjętego przedmiotu badań i zastosował je prawidłowo.

6. Szczegółowa ocena dysertacji

Nie budzą zastrzeżenia ramy czasowe prowadzonych badań, tj. ujęcie ich w okresie obowiązywania Konstytucji Ukrainy z 28 czerwca 1996 r., z jednoczesnym wyeksponowaniem konsekwencji ustrojowych zmian konstytucyjnych, w tym przede wszystkim zmiany mającej miejsce w 2014 r. Niestabilność, wręcz labilność, konstytucyjnych ram ustroju jest jedną z bardziej kluczowych cech systemu prawnego Ukrainy, determinantą oddziałującą także na relacje zachodzące między Prezydentem i Radą Najwyższą i dobrze się stało, że została ona wyeksponowana przez Pana Magistra Marcina Gołębiowskiego.

W prawidłowy sposób Doktorant wyznaczył zakresy materialne związków zachodzących między Prezydentem i Radą Najwyższą. Podziału kompetencji Prezydenta dokonał ze względu na funkcje parlamentu. Przyjęte kryterium podziału kompetencji Prezydenta jest logiczne i nie budzi zastrzeżeń. Jego zastosowanie umożliwiło uzyskanie analizy kompletnej i spójnej wewnętrznie.

Konstrukcja rozprawy jest dostosowana do badanej problematyki. Oprócz wstępu i zakończenia, rozprawa złożona jest z pięciu rozdziałów. Ich wydzielenie jest logiczne, zupełne i nie budzi wątpliwości. Adekwatne są także tytuły rozdziałów. W rozdziale pierwszym została określona pozycja ustrojowa

Prezydenta Ukrainy i jej ewolucja w systemie organów władzy państwowej Ukrainy. Rozdział pierwszy jest wprowadzeniem do analizy zależności zachodzących między Prezydentem i Radą Najwyższą. Dokonano w nim rzetelnej rekonstrukcji zmian konstytucyjnych, ze wskazaniem na wywołujące je czynniki. Poddano badaniu cechy tożsamościowe ukraińskiego systemu organów władzy państwowej. Ta część dysertacji mogłaby zostać wzbogacona o pokazanie badanej problematyki na tle rozwiązań prawnych zastosowanych w regionie państw poradzieckich i odpowiedzią na pytanie, jak można uzasadniać zachodzące między jednymi z nich podobieństwa i odmienności w stosunku do innych państw poradzieckich.

Na s. 33 Pan Doktorant stwierdza, że „zamierzeniem projektodawców (instytucji prezydenta na Ukrainie – J.Z.) było stworzenie silnej pozycji prezydenta w systemie władzy państwowej”. W związku z tym ważnym założeniem ustrojowym, można postawić pytanie: dlaczego wyszło inaczej? Dlaczego ukraińskim prezydentom nie udało się uzyskać podobnej pozycji politycznej, co innym prezydentom regionu, jak prezydentom Białorusi, Rosji, Kazachstanu, Azerbejdżanu, Uzbekistanu czy Turkmenistanu?

W rozdziale drugim poddano analizie tryb wyboru Prezydenta Ukrainy, jego odpowiedzialność, jak również instytucję zastępstwa Prezydenta. Ma w nim miejsce nie tylko analiza obowiązujących w tym zakresie regulacji prawnych, ale także ich zastosowania. W tym kontekście podkreślenia wymagają ważne dla doktryny tak prawa konstytucyjnego jak i nauk politycznych rozważania Doktoranta na temat legalności podjętych przez Radę Najwyższą działań na okoliczność stwierdzenia zaprzestania wykonywania obowiązków Prezydenta przez Wiktora Janukowycza. Zagadnienie to jest ważne nie tylko ze względu na jego implikacje dla ukraińskiego systemu rządu. Jest także istotne w perspektywie porównawczej. Podobny problem ustrojowy miał miejsce w Azerbejdżanie w czerwcu 1993 r., kiedy w związku z zaostrzającą się sytuacją wewnętrzną w państwie, Prezydent Abulfaz Elczibej opuścił Baku i odmówił powrotu do stolicy. W tej sytuacji przeprowadzono referendum w sprawie wotum zaufania do Prezydenta i dopiero wtedy, kiedy naród odmówił udzielenia Abulfazowi Elczibejowi wotum zaufania

stwierdzono, że urząd prezydenta jest opróżniony i przeprowadzono przedterminowe wybory prezydenckie.

Analizując tzw. przymiotniki wyborcze, Pan Doktorant akcentuje znaczenie wolnych wyborów, ale czy wybory prezydenckie na Ukrainie są wolne? Na to pytanie, kluczowe dla przyjętego na Ukrainie systemu rządu, pytanie, w związku którym doszło na przykład do tzw. „pomarańczowej rewolucji”, nie znajdujemy w dysertacji rozbudowanej odpowiedzi.

W efekcie zrekonstruowania trybu pociągania Prezydenta do odpowiedzialności konstytucyjnej Pan Magister uznał, że instytucja odpowiedzialności konstytucyjnej Prezydenta Ukrainy jest jednym z najbardziej wymagających zmian zagadnień prawnych dotyczących Prezydenta Ukrainy. Akurat ten postulat można uznać za kontrowersyjny. Ukraiński model odpowiedzialności konstytucyjnej jest oparty na wzorcach rosyjskich, będących zmodyfikowaną postacią *impeachmentu* traktowanego jako prymarny tryb pociągania do odpowiedzialności konstytucyjnej. Cechy ukraińskiego wariantu *impeachmentu*, jak na przykład wąsko zdefiniowany przedmiot deliktu konstytucyjnego, które Autor uznaje za niedoskonałości rozwiązań przyjętych na Ukrainie, są typowe dla *impeachmentu*. W związku z powyższym można byłoby ewentualnie stwierdzić, że nie tyle ukraiński wariant odpowiedzialności konstytucyjnej Prezydenta wymaga zmiany, co sama instytucja *impeachmentu*, czy nawet szerzej, odpowiedzialności konstytucyjnej, nie przystaje do wyzwań współczesnych państw i jako taka powinna ulec modyfikacji. *Nota bene*, zagadnienie to jest przedmiotem badań prowadzonych przez polskich konstytucjonalistów i między innymi jemu był poświęcony ostatni Zjazd Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego (Kliczków, 11-13 czerwca 2018 r.).

Przedmiotem rozważań przeprowadzonych w trzecim rozdziale są kompetencje Prezydenta Ukrainy dotyczące wyborów i funkcjonowania Rady Najwyższej, tj. przede wszystkim rozwiązanie Rady Najwyższej, zarządzanie przedterminowych wyborów do Rady Najwyższej, zwoływanie sesji nadzwyczajnych oraz orędzia Prezydenta. Doktorant wylicza je, a następnie charakteryzuje. Nie do końca jasny jest wywód dotyczący powodów rozwiązania Rady Najwyższej. Z jednej strony Doktorant (s. 110) wylicza trzy

przesłanki rozwiązania Rady Najwyższej”: (1) nieutworzenie w Radzie Najwyższej w ciągu miesiąca koalicji frakcji parlamentarnych; 2) jeżeli w ciągu 60 dni od dnia odwołania Gabinetu Ministrów nie został wyznaczony nowy skład osobowy Gabinetu Ministrów; 3) nefunkcjonowanie Rady Najwyższej wynikające z nierozpoczęcia posiedzenia w ciągu 30 dni od rozpoczęcia sesji zwyczajnej). Natomiast na s. 107 pisze, że „w praktyce ustrojowej źródłem zaistnienia przesłanek (rozwiązania Rady Najwyższej – J.Z.) określonych w Konstytucji Ukrainy jest „paraliż organizacyjny parlamentu uniemożliwiający podejmowanie w konstytucyjnym trybie uprawnień parlamentu wynikających z art. 85 Konstytucji””. Nie do końca jest jasny związek między tym stwierdzeniem, a wyliczonymi w innym miejscu trzema przesłankami rozwiązania Rady Najwyższej. Niejasność ta jest o tyle istotna, że w warunkach ukraińskich kwestia przesłanek rozwiązania Rady Najwyższej budzi istotne kontrowersje w praktyce. Na tym tle doszło do napięcia politycznego w okresie prezydentury Wiktora Juszczenki. Sprawa budzi też wątpliwości polityczne w okresie obejmowania urzędu prezydenta przez Wołodymyra Zełenskigo.

W rozdziale czwartym Doktorant poddał badaniu partycypację Prezydenta w procesie ustawodawczym. Swoje rozważania zogniskował wokół prezydenckiej inicjatywy ustawodawczej (w tym – prawa nadawania projektowi klauzuli pilności), jego udziałowi w postępowaniu wewnątrzparlamentarnym oraz udziału Prezydenta w ostatnich stadiach postępowania ustawodawczego, tj. podpisania ustawy i jej ogłoszenia. Na tle tzw. zwykłego postępowania ustawodawczego, zbadał cechy charakterystyczne trybów szczególnych, tj. trybu wyrażania przez Radę Najwyższą zgody na ratyfikowanie umowy międzynarodowej (w tym kontekście Doktorant używa zwrotu – „tryb ratyfikacji umowy międzynarodowej” – s. 12, 175), trybu uchwalania ustawy budżetowej oraz trybu uchwalania zmian w Konstytucji Ukrainy.

Kontrowersje mogą budzić zastrzeżenia Autora co do braku przepisów prawnych normujących zasady przygotowywania wniosków Prezydenta o ponowne rozpatrzenie ustawy przez Radę Najwyższą (s. 174). Przyjęta na Ukrainie konstrukcja prezydenckiego weta ustawodawczego oparta jest na tzw. klasycznych w tym zakresie rozwiązaniach prawnych, akcentujących polityczny charakter tego środka ingerencji prezydenta w proces

ustawodawczy, wyraźnie odmiennego od prezydenckiej inicjatywy ustawodawczej.

Przedmiotem badań przeprowadzonych w ostatnim rozdziale są rola Prezydenta w realizacji funkcji kreacyjnej i kontrolnej Rady Najwyższej. Kompetencje Prezydenta w wykonywaniu pierwszej z nich należą do jego najważniejszych kompetencji, a przy tym kompetencji najbardziej spornych w ukraińskiej praktyce ustrojowej i nie chodzi tylko o powstające na tym tle spory między Prezydentem a Radą, ale także o konflikty z innymi uczestnikami stosunków politycznych, w tym tymi niesformalizowanymi, jak oligarchowie.

W zakończeniu dysertacji, podobnie jak w innych jej częściach, zaprezentowane zostały liczne celne konkluzje. Doktorant w sposób wyczerpujący odniósł się do stawianych w rozprawie hipotez badawczych, potwierdzając przy tym słuszność każdej z nich.

W kontekście publikacji dysertacji doktorskiej warto przemyśleć jej rozwinięcie o zbadanie praktyki ustrojowej w zakresie podnoszonych związków zachodzących między Prezydentem i Radą Najwyższą. Zbadanie praktyki mogłoby dać Autorowi odpowiedź przynajmniej na część stawianych pytań czy wyrażanych wątpliwości.

7. Walory formalne rozprawy

Rozprawa została napisana językiem prawniczym, opartym na poprawnej polszczyźnie. Aparat naukowy został zastosowany prawidłowo.

Wrażenie robi precyzja przeprowadzanego wywodu, staranność w wyrażaniu myśli. Odnotowano jedynie pojedyncze błędy językowe, tzw. „literówki”, np. „przestawiony” zamiast „przedstawiony” (s. 9, podobnie s. 10); „funkcjonowania organu głowy państwa” (s. 11); „sądownictwa” zamiast „sądownictwa” (s. 14); „Deklaracja stanowiąca” (s. 32); „oficjalne debaty finansowane w budżetu państwa” (s. 77); „Rada najwyższa” (97); „w postępowaniu ustawodawczym” (s. 141); „istotną wprowadzenia norm” (s. 161). Z punktu widzenia oceny rozprawy, nie mają one znaczenia. Wspominam o nich przede wszystkim w kontekście publikacji dysertacji.

Konkluzje

Rozprawa doktorska Pana Magistra Marcina Gołębiowskiego jest oryginalnym rozwiązaniem problemu naukowego. Ma walory tak deskrypcyjne, jak i eksplanacyjne. Autor potwierdził w niej znajomość badanej problematyki, literatury przedmiotu, umiejętność systematyki przedmiotu badań.

Na podstawie lektury nie mam wątpliwości, że Doktorant wykazuje się ogólną wiedzą teoretyczną w zakresie nauk prawnych. Posiada umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Na tej podstawie stwierdzam, że rozprawa doktorska Pana Magistra Marcina Gołębiowskiego w pełni spełnia wymagania określone przepisami ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1789 ze zm.). Wnoszę zatem o dopuszczenie Pana Magistra Marcina Gołębiowskiego do dalszych stadiów przewodu doktorskiego.

Jacek Zaleśny

